No. 115. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Vrijdag den 11 Mei.

SCHUTTERIJ.

OPROEPING

tot de Inschrijving voor 1832.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, gelet op de wet van den 11 april 1827, omtrent de oprigting der schutterijen, houdende:

» Art. 1. Ieder ingezeten van het rijk, die op den 1 januarij, van ieder jaar zijn » 25e jaar zal zijn ingetreden, en zijn 34e jaar niet zal voleind hebben, zal, inge» volge de bepalingen dezer wet, daartoe opgeroepen zijnde, verpligt wezen den » schutterlijken dienst uit te oefenen."

Alsmede gelet op de artikelen, 3, 5 en 7 van Z. M. besluit van 21 maart 1828 (staatsblad n°. 6), volgens welke de inschrijving jaarlijks zal moeten plaats hebben *vóór den* 1 *junij*, en zich zal bepalen tot zoodanige ingezetenen, die, op den 1 januarij te voren, hun 25e jaar zijn ingetreden; terwijl de registers moeten worden geopend op den 15 mei en op den 1 junij daaraanvolgende finaal gesloten, waarvan veertien dagen vóór de inschrijving aan de belanghebbenden bij publicatie zal behooren te worden kennis gegeven.

Roepen mitsdien bij dezen op, alle manspersonen, ingezetenen dezer stad, (waaronder ook begrepen zijn gepasporteerde militairen,) welke op den 1 januarij 1832, hun 25e jaar zijn ingetreden, en alzoo geboren zijn in den jare 1807, om zich voor de schutterij te doen inschrijven ten stadhuize van Breda, van *Maandag den* 14 tot en met *Zaturdag den* 19 *Mei* aanstaande, telken dage des morgens van *negen* tot *twaalf*, en des namiddags van *drie* tot *zes* ure.

Met aanmaning, om, voor zoo verre de in de termen vallende personen, niet binnen deze stad zijn geboren, zich tijdig van een *geboorte-extract* op ongezegeld papier afgegeven te voorzien, en zich alzoo van hunnen *juisten* ouderdom te verzekeren, ten einde de inschrijving *behoorlijk* geschiede, en zij niet komen te vervallen in de strafbepalingen bij art. 9 der wet van 11 april 1827, op de verzuimde inschrijving gesteld.

Dienende voorts tot nadere aanduiding der personen die tot de inschrijving verpligt zijn, de volgende bepalingen van de evengenoemde wet.

» Art. 2. Als ingezetenen worden, met betrekking tot de toepassing dezer wet » beschouwd:

» *a.* Alle Nederlanders binnen het rijk hun gewoon verblijf houdende.

» *b.* Alle vreemdelingen, binnen het rijk woonachtig, welke hun voornemen om » zich aldaar te vestigen zullen hebben aan den dag gelegd, hetzij door eene uit» drukkelijke verklaring, hetzij door het werkelijk overbrengen van den zetel van » hun vermogen en de hoofdmiddelen van hun bestaan.

» Art. 7. Zij die in meer dan eene gemeente hun gewoon verblijf houden of den » zetel van hun vermogen hebben gevestigd, zullen tot de inschrijving verpligt zijn, » binnen die gemeente alwaar eene dienstdoende schutterij aanwezig is.

» Bijaldien in die verschillende gemeenten, *alleen* dienstdoende of *alleen* rustende » schutterijen bestaan, zullen zij zich doen inschrijven in de gemeente aldaar zij » voor de personeele belasting zijn aangeslagen; en de ambtenaren in die gemeente » alwaar zij *ambtshalve* verpligt zijn hun verblijf te houden.

» Art. 9. Die bevonden zullen worden, zich niet vóór den 1 junij te hebben doen » inschrijven, zullen door het Plaatselijk bestuur *ambtshalve* ingeschreven worden, » en door den schutterraad worden verwezen tot eene geldboete; terwijl zij daar» enboven zonder loting bij de schutterij zullen worden ingelijfd, indien het zal » blijken dat er tijdens de verzuimde inschrijving, geene redenen tot uitsluiting of » vrijstelling ten hunnen aanzien bestonden."

Met waarschuwing voorts, dat bij art. 6. is bepaald: dat de inschrijving moet geschieden, *zonder onderscheid of men vermeent mogt, al of niet tot de vrijgestelden of uitgeslotenen te behooren.*

En worden verder bij deze, volgens art. 4, van Z. M. besluit van 21 maart 1828 (staatsblad n°. 6), mede tot de inschrijving opgeroepen, diegenen, welke, schoon in andere gemeenten ingeschreven, sedert de laatste inschrijving binnen deze stad zijn komen wonen, alsmede *Vreemdelingen*, die sedert die inschrijving, in de termen gevallen zijn, om volgens art. 2 der wet als ingezeten te worden beschouwd, welke inschrijving zal geschieden in dat register, waartoe zij volgens hunnen ouderdom behooren; en ten opzigte van welke personen, naar aanleiding van art. 17 van gedacht besluit, na het eindigen der loting eene *naloting* zal plaats hebben; moetende de zoodanigen *casuquo*, overeenkomstig art. 27 der wet en deswegens nader, bij besluit van Z. Exc. den heere Gouverneur der provincie Noord-Braband, van 12 februarij 1829 A n°. 5 (provinciaalblad n°. 24), medegedeelde elucidatie, hunnen diensttijd bij de schutterij van derzelver nieuwe woonplaats, alsnog naar behooren volbrengen, en dezelven volgens art. 10 van voorgemelde Z. M. besluit van 21 maart 1828, met en benevens diegenen, welke zich niet hebben doen inschrijven en zonder loting zijn ingelijfd, alsmede de voorwaardelijk vrijgestelden, welker vrijstelling is komen te vervallen, aan het hoofd der alphabetische lijst gebragt worden.

Wordende eindelijk, naar aanleiding van art. 2 van Z. M. besluit van den 7 september 1828 (staatsblad n°. 55), bij deze mede opgeroepen, zoodanigen *Gehuwden* en *Weduwenaars* één of meer kinderen hebbende, die door sterfgevallen of anderzins in de termen vallen, om in de *eerste klasse* te worden overgebragt, om daarvan, op de voor de inschrijving hiervoren gemelde bepaalde dagen, kennis te geven, met waarschuwing, dat wanneer deze kennisgeving mogt worden verzuimd, en de nalatige ten gevolge van dit verzuim, niet bij de schutterij is ingelijfd geworden, deswege door het stedelijk bestuur *Proces-Verbaal* moet worden opgemaakt, en aan de bevoegde regtbank toegezonden, ten einde de strafbepaling van art. 1 der wet van 6 Maart 1818 (staatsblad n°. 12), op den nalatigen toe te passen, als wanneer hij dadelijk bij de schutterij zal worden ingelijfd, tegens ontslag van hem die in zijne plaats is opgeroepen.

Breda, den 3den Mei 1832.

D. R. ROY, Wn.

Ter ordonnantie van dezelven

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHRUIKES.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10den Mei.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich eergisteren met de antwoorden der regering op de vier eerste ontwerpen van wetten, tot wijziging van het eerste boek van het burgerlijk wetboek, bezig gehouden. Voor de zitting dier kamer, thans op morgen belegd, en welke ongetwijfeld voortgang zal hebben, zal de centrale afdeeling bijeenkomen. Men verzekert dat de Regering ook het ontwerp van wet op het patent, naar de bedenkingen der leden van de Kamer, aanmerkelijk heeft gewijzigd, zoodat ook die voordragt welligt al vrij spoedig in beraadslaging zal worden gebragt.

— De *Times* heeft in den laatsten tijd menig bewijs gegeven van zijne partijdigheid ten voordeele der Belgen, en van zijne halstarrigheid om onze zaak te belasteren, en in het verkeerdste daglicht voor te stellen. Men heeft te meer reden om zich daarover te verwonderen, dewijl de *Times* vroeger van een ander gevoelen was, en niet aarzelde onderscheiden betoogen op te nemen, waarin met even veel scherpzinnigheid als klaarheid de nederlandsche zaak in haar waar licht beschouwd werd. De tegenwoordige aanvallen van den *Times*, zijne redekavelingen over Hollands stijfzinnigheid, zijne zucht om ons te verdeelen en in partijen te schiften zijn wel op de beste wijze beantwoord, namelijk, door daadzaken. Onmiskenbaar toch is de eenheid in zin en kracht, de volstandigheid van Neerlands ingezetenen, waar het deszelfs eer, het belang en de zelfstandigheid geldt. En het zou in deze overtuiging zijn, dat wij de aanrandingen van het engelsch blad met het stilzwijgen der verachting zouden willen voorbijgaan.

In een zijner laatste nommers, echter, komt eene beschuldiging tegen onzen geliefden Vorst voor, zoo laag, zoo afzigtelijk, dat wij ons niet kunnen onthouden, die aan de algemeene verontwaardiging prijs te geven. Het is waar, de *Times* laat een brusselsch correspondent spreken, maar dit neemt het schandelijke niet weg van het opnemen van zulke logens, zulke lastertaal. Hooren wij dien verachtelijken schrijver:

» Het schijnt zeker, zegt hij, dat de koning van Holland nog altijd sterke hoop koestert van zijne oogmerken te bereiken. Zoo lang Frankrijk ten prooi is aan inwendige verdeeldheden, hoopt hij dat de regeringloosheid van dat land tot een algemeenen oorlog zal leiden, welke gunstig voor zijne belangen zou zijn. Hij neemt dus elke gelegenheid waar om de onrust in Parijs aan te stoken. Men heeft mij verzekerd, dat, toen de vergiftigingen tot voorwendsel moesten strekken van buitensporigheden, het goud van Zijne Holl. Maj. met handen vol onder de belhamels des gemeens verspreid werd. De naam van een bankier is mij genoemd, die op één dag 80,000 franken uitdeelde en die in den loop van vier of vijf dagen 300,000 fr. uitbetaalde. Deze som werd op Amsterdamsche wissels betaald. Personen die in staat zijn de zaak te onderzoeken, houden zich thans met navorschingen bezig en ik hoor dat hetgeen ik gemeld heb waarschijnlijk ten klaarste zal bewezen worden."

En dergelijke schandtaal durft de *Times*, die zoo veel roems wil dragen op de echtheid en geloofwaardigheid zijner berigten, en die in vele opzigten waarlijk een achtenswaardig blad is, zonder het minste onderzoek, zonder de minste aanmerking aan geheel de wereld verkondigen! De eer en de waarde als mensch van Neerlands Vorst is te zeer boven dergelijke boosaardige aantijgingen verheven, dan dat een Nederlander zich zou behoeven te verledigen het stip voor stip te bestrijden. Alleen zij aan den hatelijken briefschrijver gezegd, dat Nederland (en dit sluit Vorst en Volk in) geen algemeenen oorlog wenscht, geen oproer wil, noch in zijn midden, noch buiten 's lands; maar dat het er zich op gezet heeft om door volharding, door voorbeeldelooze eendragt, door sterkte van ziel en vuist datgene te erlangen, wat verraad, vijandschap of aarzelende vriendschap hetzelve betwisten, en dat zich in weinige woorden laat uitdrukken: *de handhaving van zijne regten en zijne belangen.*

'S GRAVENHAGE, den 9den Mei.

Heden is, op de gewone wijze, de 22ste verjaardag van H. K. H. Mevrouw prinses *Albert* van Pruissen, dochter onzes Konings, gevierd. Des middags is er groot diner ten hove gehouden. — Z. K. H. de Prins van Oranje, als ook Hoogstdeszelfs Zonen, hebben de kermis, die ook dit jaar weder bijzonder luisterrijk is, bezocht.

—Mevrouw *Falck*, echtgenoote van onzen gezant bij het Engelsche hof, is alhier aangekomen.

— Naar men verneemt is alhier in den nacht van maandag op dingsdag het 58ste en 59ste protocol der Londensche conferentie aangekomen. Behelzende het 58ste, naar men verzekert, alleen de de ratificatie van Rusland; terwijl het 59ste bepalingen zou inhouden, opzigtelijk het voorkomen eener mogelijke hervatting van vijandelijkheden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 9den Mei.

Het hooggeregtshof van Brussel, door den procureur-generaal daartoe opgeroepen zijnde, is laatstleden zondag bijeengekomen tot het onderzoek, naar aanleiding van het requisitoir van het hoofd van het parket, der te nemen maatregelen tegen de advokaten die zich tot eene vereeniging geconstitueerd hebben. Het hof heeft met eenparigheid van stemmen uitspraak gedaan, dat het zich niet had bezig te houden, met de door den procureur-generaal voorgestelde kwestie.

— Eene algemeene bevordering heeft er bij het wapen der kavallerie plaats gehad; zie hier eenige der benoemingen:

Bij het korps guides, tot kapiteins eskadrons-kommandanten: de kapiteins Lahure en G. d'Espinois; tot 2de kapiteins: de luitenants Looz Corswaeren en Pfaff.

Bij het 1ste regiment lanciers: tot majoors: de kapiteins Courtin, de Cassol en Ablay; tot kapiteins eskadrons-kommandanten: de kapiteins N. Ablay, V. de Braux; tot 2de kapitein: de luitenant de Gavre.

Bij het 2de regiment lanciers; tot kapitein kommandant: de kapitein de Neuchatel; tot 2de kapiteins, de luitenants Heuching en Bruyneel.

Bij het 1ste regiment jagers; tot kapitein-kommandant: de kapitein Sebille; tot kapitein-instructeur: de kapitein Tarlé; tot 2de kapiteins: de luitenants Janbert, François en Lafont.

Bij het 2de regiment jagers: tot majoor depôt-kommandant, ter vervanging van den majoor Ducorron, die het bevel over het 5de en 6de eskadron op zich neemt, de kapitein Grart; tot 1ste kapiteins: de kapiteins Berghenck en Piafe; tot 2de kapitein de de luit. Van der Busch.

Bij het 1ste regiment kurassiers tot kapiteins kommandanten: de kapiteinen Ducorron en Deneere.

[illegible] zal hem als [illegible] vergezellen. Het schijnt ook te blijken, dat de heer *Goblet* tot gezant te Berlijn zal benoemd worden; het lid van de kamer der afgevaardigden, de heer *Mary*, zou hem als secretaris worden toegevoegd. De *Courrier*, die in alle zaken van bestuur als meester uitspraak doet, meent dat men beter keus voor deze laatste benoeming had kunnen doen.

— Men weet, dat de heer *van de Weijer*, in antwoord op het voorbehoud en de uitgedrukte wenschen van Pruissen en Oostenrijk, verklaard heeft: dat hij zich geheel verliet op den waarborg der ten uitvoer legging van de 24 artikelen, eenen waarborg door die mogendheden in het tractaat zelven gegeven. Sommige lieden verbeelden zich, dat deze verklaring van dezen minister voldoende is om de strekking van het voorbehoud, door de kabinetten van Weenen en Berlijn gesteld, op te wegen. Maar het is baarblijkelijk, dat wanneer de heer *van de Weyer* deze verklaring wilde doen gelden, om de uitwisseling van het tractaat veertien dagen na de ratificatien te vorderen, de pruissische en oostenrijksche gezanten hem ongetwijfeld zouden antwoorden: « Wij hebben, 't is waar, de volkomen ten uitvoer legging der 24 artikelen gewaarborgd, maar bij onze ratificatien, die gij als goed en geldig hebt aangenomen, hebben wij bepaald, dat onze aankleving aan het tractaat en gevolgelijk aan den waarborg, die een deel van het tractaat uitmaakt, slechts [illegible] behoudens de reserves, betrekkelijk Luxemburg. Deze [illegible] noodzakelijk nieuwe onderhandelingen met zich medebrengen, [illegible] verpligt den uitslag dier onderhandelingen af te wachten [illegible] te hebben de ten uitvoerlegging van het tractaat van [illegible] en alsdan zal de kwestie hetzelfde blijven. *(Courrier.)*

— Het huis *Rotschild* was [illegible] de conferentie uitgenoodigd geworden, om [illegible] het deel der hollandsche schuld, dat ten laste [illegible] is, op te maken. Dit door het huis *Rotschild* ontworpen plan is de londensche diplomaten reeds onder de oogen gebragt. Het is aan ons gouvernement medegedeeld en heeft alreede het onderwerp van een raad van ministers uitgemaakt. *(Id.)*

— Men verneemt, dat de bank voorschotten in geld doet op de leeningen van 10, 12 en 24 millioenen. Dit etablissement had reeds vroeger vermogend bijgedragen tot vestiging van het openbaar credict door deszelfs aanhoudende deelneming en uitgeoefenden invloed aan en op de leeningen van 10 en 12 millioenen, [illegible] van het leenings-kontract met de heeren *Rotschild* mogelijk had gemaakt.

De obligatien dezer laatste leening zijn dezer dagen te Brussel aangekomen; dezelve zijn te Parijs door *Firmin Didot* gedrukt, in het fransch en engelsch; iedere obligatie is van 72 interest-coupons voorzien, betaalbaar ieder half jaar van den 1sten mei 1832, tot den 1sten november 1867.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den Mei.

Het gouvernement heeft nieuwe depeches van Marseille ontvangen, welke alle het berigt bevestigen, dat de rust sedert den 30sten der vorige maand niet is gestoord. Behalve de drie reeds genoemde zijn nog eenige aanstokers van het oproer in hechtenis genomen, en, zoo men verhaalt, bij deze [illegible] correspondentien gevonden, [illegible] Nismes, als in de hoofdstad, insgelijks eenige arrestatien hebben plaats gehad, welke vooronderstelt worden met de zaak van Marseille in verband te staan.

Het bevestigt zich evenzeer van onderscheiden kanten, dat de hertogin *van Berry*, zoo men zegt, vergezeld van den graaf *de Bourmont*, zich eenige dagen te voren, en wel den 25sten april, te Boccha di Secchio, op eenige uren afstands van Livorno, aan boord van een stoomvaartuig heeft begeven en daarmede is vertrokken. Het *Journal des Debats* voegt er bij, dat dit vaartuig zich eenige uren voor de haven van Nice heeft vertoond, dat de hertogin aldaar aan wal is getreden, doch later, op het berigt dat de volksbeweging te Marseille zonder gevolg was gebleven, naar de spaansche kust koers heeft gezet. In hoe ver dit een en ander moet worden in verband gebragt, zal de tijd leeren.

— Van de gezondheid van den heer *C. Perier* verneemt men heden niets nieuws; de toestand van den heer *Argout* moet minder gunstig zijn dan voor eenige dagen.

— De openbare werken in het verleden jaar te Parijs uitgevoerd, hebben de stad eene som van 6,250,000 francs gekost. De voornaamste dezer werken hebben bestaan in het gelijk maken en straten van een groot aantal wegen, het aanleggen van voetpaden (trottoirs) in de straten, de verbreeding van de kade Pelletier, de waterleidingen en riolen, en de nieuwe constructie aan het entrepot voor de wijnen. Deze werken zijn alleen voor stads rekening en [illegible]. De som welke de stad in dit jaar aan de voortzetting der begonnen werken en aan het ondernemen van nieuwe besteden wil, is nog grooter; zij bedraagt 10,300,000 fr.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Mei.

Brieven van de italiaansche grenzen brengen het berigt mede, dat dadelijk na het ontvangen der officiele tijding van het vertrek van het linieschip *de Suffren*, een gedeelte der fransche bezetting aan boord hebbende, ook een groot gedeelte der oostenrijksche armee bevel heeft gekregen om het pauselijk gebied te ruimen. Dien ten gevolge keeren drie bataillons van het regiment *Esterhazy* naar de omstreken van Verona, twee bataillons van het regiment [illegible] naar Modena terug. In de pauselijke staten blijven dan nu nog vijf bataillons voetvolk, vier eskadrons ligte ruiterij en eene enkele batterij artillerie, de eene en andere tusschen Rimini en Bologna in kantonnementen verdeeld.

— Het schijnt dat de algemeen verspreidde verhalen, omtrent de beraadslagingen der duitsche bondsvergadering over eene wet op de drukpers, welke voor allen bondstaten verbindende zoude zijn, [illegible] voorbarig zijn geweest. Intusschen men verneemt thans, dat slechts voor weinige dagen, de commissie is benoemd, welke met de redactie van dit ontwerp is belast geworden.

Onder de zoogenaamde legitimistische bladen bekleedt voorzeker de *Gazette de France* de eerste plaats. Dadelijk na de revolutie van 1830 heeft dit blad ingezien, dat de oudste tak der Bourbons, bij de natie, immers bij de middel-klasse, [illegible] den gang der openbare gebeurtenissen regelt, [illegible] voorstanders vond; dat het geraden zoude zijn, op de herstelling van het vorig stamhuis, en die van de [illegible] instellingen door *Lodewijk* XVIII verleend, [illegible] aan te dringen; het heeft bij gevolg eenen [illegible] ingeslagen, die wel [illegible] door de [illegible] dagbladen van dezelfde kleur ten hoogste [illegible], doch die, zoo niet van de goede trouw, dan voorzeker van het doorzigt der redactie getuigt. Het geluk der natie als het eenige doel van alle regering beschouwende, heeft men de revolutie van julij als eene daadzaak aangenomen, met welke zich ook de zoodanige moesten vereenigen, wier genegenheid elders was geplaatst, zoodra door degenen, die zich thans

aan het hoofd van het bestuur bevonden, aan deze essentiele voorwaarde op eene waardige wijs werd voldaan. Toen het nu echter op de beoordeeling van de handelingen der verschillende ministerien aankwam, werden de moeijelijke omstandigheden, waarin zich dezelve geplaatst vonden, slechts zeer weinig in aanmerking genomen, en vorderde men, behalve eene ontzagverwekkende houding naar buiten en het volkomen herstel der inwendige rust, eene algemeene welvaart, welke niet zonder openbaar vertrouwen bestaanbaar is en bijgevolg door de omwenteling zelve op eene geweldige wijze moest zijn geschokt. Aan deze voorwaarden werden onophoudelijk de daden van het ministerie getoetst, en zoo dikwerf hetzelve te kort schoot, ontbrak het nimmer aan het verwijt, dat ook de mannen van de revolutie, en inzonderheid die van het zoogenaamde juiste midden, onbekwaamheid aan den dag legden, en dat bijgevolg het meerendeel der natie tot nu toe geene reden had, om zich over de behaalde zege te verheugen. Dit verwijt vond weerklank niet alleen bij de royalisten, maar ook bij de hevige omwentelingsgezinden, die zich in hunne vooruitzigten hadden bedrogen gezien, en de plaatsen voor hen zelven bestemd door anderen hadden zien innemen. Daarenboven gaf de ondervinding aanleiding om de openbare instellingen en inzonderheid het charter, naar welks bepalingen de tegenwoordige bewindslieden op het kussen waren geraakt, voor onvoldoende te houden, en de middelen op te sporen, welke tot eene betere maatschappelijke orde, en bijgevolg tot meer vertrouwen en welvaart zouden leiden. In de keuze dier middelen wist men behendig zich op nieuw aan de beginselen der omwentelingsgezinden aan te sluiten, immers een sijsthema te ontwikkelen, waarvan zich deze laatste de beste gevolgen beloofden. Dit sijsthema bestond hoofdzakelijk daarin, dat de staatkundige regten niet aan eene bevoorregte klasse, noch ook aan degenen die eene bepaalde som in de belastingen opbrengen, maar in het algemeen aan alle mannelijke ingezetenen des rijks, immers aan alle belastingschuldigen zouden worden toegekend. De verkiezingen tot de vertegenwoordigende vergadering zouden zich dan niet meer tot den gegoedden middelstand bepalen, maar zoude daarentegen de geheele bevolking daaraan medewerken. Het is tot nu toe een geheim of de koningsgezinde partij, welke dit middel voorsloeg, zich inderdaad sterk van invloed genoeg rekent om bij zoodanige algemeene medewerking ook der mindere klasse, de verkiezingen in haar voordeel te doen uitbrengen, dan wel, of het haar genoeg zoude zijn, door het opwekken der staatkundige hartstogten, het tegenwoordig bestuur omver te werpen, welligt eene algemeene verwarring of regeringloosheid te doen ontstaan, waaruit zich de natie, door het herstel der monarchale beginselen, als het eenig plegtanker, zoude trachten te redden. Wat hiervan zij, de uitbreiding der staatkundige regten was het thema van alle redeneringen, en deze vinding die immer bij de mindere klassen, die het bestuur ongelukkig eenmaal *proletaires* noemde, weerklank moest vinden, werd op alle wijze rondgepredikt. Behalve de tien of twaalf duizend exemplaren der *Gazette de France*, welke dagelijks door Frankrijk worden verspreid, zag men binnen den korten tijd van eenige maanden niet minder dan 50 nieuwe dagbladen in de departementen verschijnen, die alle hetzelfde stelsel waren toegedaan, en wier kennelijk doel was, door plaatselijke omstandigheden geleid, hetzelve meer in de bijzonderheden aannemelijk te maken. Te meer was dit noodzakelijk, omdat men, wanneer ook de kwade trouw werd vooronderstelde, zichzelve immer moest in acht nemen, de revolutionnaire beginselen hoogstens, en als bij toeval te gemoet te komen, nimmer dezelve geheel als de zijne aan te nemen. Om zich van deze verdenking, welke de ware royalisten zou hebben verwijderd, te bevrijden, zocht men een steunpunt, dat onder dan de revolutie zijnde, met deze geenen schijn van medepligtigheid toeliet. Men nam de oude constitutie van Frankrijk, welke hoezeer niet in den nieuwen vorm eener grondwet vereenigd, echter belangrijke vrijheden toestond, in onderzoek; men zocht behendig daarin op te sporen, al wat de algemeenheid van staatkundige regten bevestigde; men wist eindelijk aan te toonen, dat de Staten-Generaal niet anders dan het vertegenwoordigend ligchaam der natie waren en dat dit ligchaam door de algemeene stem des volks werd zamengesteld. Het ontzaggelijk tijdverloop gedurende hetwelk deze vertegenwoordiging niet een enkele maal was bijeen geroepen; de overige verregaande misbruiken, welke vroeger aanwezig waren, dit alles werden aan de dwingelandij van *Lodewijk XIV* en zijne voorgangers en opvolgers toegeschreven, doch de beginselen, hoezeer bij de ondervinding te kort geschoten, werden bewezen gegrond te zijn, om daarop het staatsgebouw op nieuw, te vestigen behoudens veranderingen, welke door de tijdsomstandigheden noodzakelijk waren gemaakt, en waaronder als de belangrijkste werd voorgesteld, dat de vertegenwoordiging niet in drie standen, maar slechts tot een ligchaam vereenigd zoude vergaderen. Nadat over dit onderwerp ruimschoots was uitgeweid, en nu en dan eenen waarlijk belangrijken twist met de overige dagbladen was gevoerd, kwam eindelijk de redactie van de *Gazette de France*, in hare bladen van den 28sten en 30sten ll., tot eene geloofsbelijdenis, of liever tot eene verklaring van de beginselen, welke zij als de eenige beschouwde, die in staat waren de rust aan Frankrijk weder te geven. Tot die beginselen behoorde de bijeenroeping der Staten-Generaal, de algemeene bevoegdheid tot het regt van verkiezing, echter zoodanig dat deze verkiezing niet onmiddellijk, maar door den tweeden of derden graad zoude plaats hebben; het onafhankelijk bestuur der provincien, en meer nog der gemeente-regeringen, hetwelk tevens als de eerste trap in het staatkundig gebouw zoude beschouwd worden; eindelijk in het algemeen het ophouden van alle centralisatie. Deze verklaring als een manifest, waarom zich alle welgezinden moesten vereenigen, voordragende, noodigde de redactie te gelijker tijd een ieder uit, om openlijk deszelfs toetreding tot de vermelde beginselen bekend te maken, immers aan haar ter plaatsing toe te zenden. Men kan zich niet wel een denkbeeld maken van den indruk die deze verklaring, met zooveel volharding en geduld voorbereid, door geheel het rijk, maar inzonderheid in het zuiden en westen gemaakt heeft; ontelbaar zijn de bewijzen welke gedurende eenige weken daarvan zijn ingekomen, en het bestuur heeft eindelijk deze zaak zoo belangrijk beschouwd, dat men in de vorige week eene vervolging in regten heeft aangevangen, waarbij men die verklaring als eene poging tot omverwerping van het gouvernement heeft willen doen kennen. De kamer van beschuldiging heeft den verantwoordelijken redacteur naar het hof van assises verwezen en men ziet binnen kort een der belangrijkste regtigedingen over staatkundige beginselen te gemoet.

DE BELGISCHE ZEEMAGT.

Gelijk de kleine duitsche vorstjes van vroeger tijd, met souvereine magt over somtijds slechts weinige duizend bewoners hunner domeinen bekleed, toch het aanzien wilden hebben, alsof zij een staand leger onderhielden, dat zich veelal uit een veldmaarschalk, een tamboer-majoor, eenige weinige grenadiers en tot 5 a 6 lijfhuzaren bepaalde; even zoo heeft Belgie het willen doen voorkomen, alsof hetzelve eene militaire marine en eenen grootadmiraal bezat.

Onder al de zotheden, door domme verwaandheid voortgebragt, beslaat het besluit van het voormalig voorloopig belgisch gouvernement, hetwelk de daarstelling eener belgische zeemagt inhield, voorzeker eene eerste plaats. De benoeming van eenen pedanten leeraar van het brusselsch museum, den advokaat *Silvanus van de Weijer*, tot minister der marine, op het tijdstip dat Belgie geen modderschuit bezat om te kunnen bewapenen, kan niet-voegzaam vergeleken worden bij dien duitschen prins, die, even als grooter magten, eenen minister van buitenlandsche zaken willende creëeren, en geene stoffe vindende, zijnen lijfkoetsier tot diere waardigheid verhief, om reden ...... deze ex officio toch buiten zat.

Toen *van de Weijer* nog boekverkoopers-leerling was, had hij destijds een reisje van Amsterdam naar Haarlem in de trekschuit gemaakt; niemand kon dus beter dan hij die waardigheid op zich nemen: *son affaire était faite.*

ô *Silvanus!* u was meer eer beschoren dan toen gij uit Brussel voor de Hollanders vlugtende waart, en aan het hoofd van een transport buskruid, in den terugtogt der daarin verdreven vijanden, Brussel .... U was meer eer beschoren, dan aan de kusten van Albions krijgsbodem, het schip als ambassadeur te ontvangen! Gij hebt de grondvesten gelegd van Belgie's zeeroem, toen gij u zelven aan den zeegod, aan Belgisch *Neef-Teunis*, ketende. Toen de magtspreuk: *Er zij zeemagt en er was zeemagt!* uwe lippen ontrolde. Snelt henen, ongeloovige bierbuiken, die in het *Faro* en in den *Pieterman* het eenigste *element* van Belgie's roem en voorspoed vonden. Snelt met hem naar *Boom*, het onvergetelijk oord, waar kielen zich tot ontzettende gevaarten vormen, om op 's werelds pekelnat te verkondigen, dat Belgie in den rij der zeemogendheden heeft plaats genomen! Knielt neder en erkent het schrandere vernuft van uwen admiraal scheepsbouwmeester. Snelt heen naar de oevers van den oceaan, om uwe vloten ...... doch neen, geef u niet te veel moeite, dit is nadeelig voor de dreigende heerschende epidemie. Gaat naar de *allee verte* te Brussel, zet u neder in het *estaminet*, want voor de deur ligt het admiraalschip en ...... de belgische vloot. In een oogopslag is alles overzien ...... *minus* het kruisschip dat in de vijvers van het paleis van Laken geankerd ligt.

Ou suis je? quel nouveau miracle
Tient encor mes sens enchantés?
Quel faste! quel pompeux spectacle
Frappe mes yeux épouvantés!

Krijgsmakkers, landgenooten van den onvergetelijken ...., heeft, wanneer gij nog lagchen kunt, Hans ...... Belgie's marine is door den *Courier* aangekondigd ...... proefd. — vreeselijke voorteekens ...... *zee-crisis* —

men wacht slechts op een *labber Koeltje* om de Schelde af te varen, en zoo deze te onbeleefd is om zich te laten wachten, dan heeft zamt *Leopold* vier zijner paarden ter dispositie van den admiraal gesteld om de vloot naar beneden te sleepen.

Het scheepsvolk juicht — het kanon dondert — de vloot vertrekt! — Neen wacht een beetje — daar komt een courier, met een 59ste protocol! — De vlag wordt ingetrokken — het scheepsvolk krijgt een *oorlam*, behoorlijk afscheid, en ingevolge zoosterlijk besluit, zal het Belgische zeemagt, ter herdenking aan dezen heugelijken dag, een plaatsje in een der zalen, van het museum te Brussel worden ingeruimd. Reeds, zegt men, heeft de admiraal *Schaezen* uit Leuden een secret overgezonden van een engelsch vernis, om er de schepen mede te bestrijken, ten einde ze tegen de houtwurmen te beveiligen. Hoezee! de vrees is weg, de Belgische marine gaat in het dok!

LETTERKUNDIG BERIGT.

Bloemlezing uit de Fransche Letterkunde, in uittreksels uit de beste Fransche Prozaschrijvers, van de vroegste tijden af. Tot bevordering van kennis, smaak en bedelijkheid. Met levensberigten der Schrijvers en ophelderende aanteekeningen. Door N. G. VAN KAMPEN. *Eerste deel.* Te Zutphen bij W. C. WANSLEVEN, 1831. 324 bladz. in 8°. De prijs is [illegible]

Met veel juistheid merkt de geleerde verzamelaar dezer uittreksels op, dat er bijna (wij zouden hier het *bijna* weggelaten hebben), geene letterkunde is, die, benevens veel goeds, zoo onnoemlijk veel kwaads over het menschdom verspreid heeft, dan de Fransche Letterkunde. Indien zij van den eenen kant een' rijken oogst van geurige vruchten oplevert, niet zelden verbergt zij daaronder de verpestendste voortbrengselen voor zedelijkheid en Godsdienst; en moeijelijk is het te bepalen, of het door haar gestichte *goed* dan wel het door haar berokkende *kwaad* in de groote balans het overwigt behoudt.

Bij de noodzakelijkheid der beoefening der fransche taal en ook van derzelver letterkunde, was de zamenstelling van een handboek voor de Nederlandsche jeugd, als gids op zulk eenen gevaarlijken weg geen geheel nutteloos werk. Moeijelijk was het niet; vooral daar in deze reeds zeer geschikte handleidingen in andere talen bestonden; doch wordt er tot een dergelijken arbeid vereischt goed te kunnen kiezen: eene gave niet zoo algemeen, dan oppervlakkig wel ondersteld wordt.

De Hoogleeraar *van Kampen*, door eene bloemlezing uit de Hoogduitsche Letterkunde, zijne bevoegdheid ook voor soortgelijken arbeid bewezen hebbende, belastte zich mede met deze taak, van welke wij hier het eerste deel aankondigen. Dit deel bevat uittreksels uit de geschriften van *Montaigne, Pascal, Rochefoucauld, Saint-Evremont, Bossuet, Fléchier, de Sévigné, la Bruyère, Budet et Boursault, Vertot, Fénélon, Massillon, Fontenelle, Rollin, Montesquieu, Voltaire, Frederik II.* en *Duclos.*

Over het geheel komt ons de keuze der stukken zeer gelukkig voor, [illegible] doel: *bevordering van kennis, smaak en bedelijkheid.*

Met verlangen zien wij het tweede deel dezer verzameling, waarmede zij kompleet zijn zal, te gemoet; en aangenaam zoude het ons wezen, wanneer de heer vK. zich ook met eene dergelijke bloemlezing uit de Fransche *Dichters* wilde belasten. Ofschoon de Hoogleeraar in de *voorrede* dezer verzameling dit nog zeer in het onzekere stelt, geeft de noot bl. 91. ons toch hoop, dezen wensch verwezenlijkt te zullen zien.

Het typographisch gedeelte dezer onderneming had beter behartigd kunnen zijn. Schoone bloemen verdienen een schoone korf, en deze laat hier veel te wenschen over.

Prijscourant der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, 9 *Mei* 1832.

			gebl.
[illegible], Werkelijke schuld, 2½ pct.	*f*	43¼ à 43¾	43 5/16
Uitgestelde schuld.		1 5/8 à 1 1/16	1 27/32
Kansbiljetten.		16¾ à 17¼	17
Amortisatie Syndicaat, 4½ pct.		71¾ à 72¼	71⅞
Rhein. Rhein. 3½ pct.		57¾ à 58¼	57⅞
Oorlogslasten 1830. à 5 pct.		90 à 91	90½
Vrijw. geld. 1831. à 6 pct.		94½ à 95¼	94¾
Nieuwe idem 1832. à 5 pct.		81¼ à 82	81⅝
Schatkist-biljetten, 6 pct.		99¼ à 99½	99⅜
Handel-Maatschappij, 4½ pct.		83¾ à 84¼	84
[illegible], Inschr. op 't Grootb. 3 pct.		[illegible] à 90	[illegible]
Rusland, [illegible] *Hope en Comp.* 5 pct.		97¼ à 97¾	[illegible]
[illegible] 5 pct.		94 à [illegible]	94⅛
[illegible] Certific. [illegible]		49¾ à 50¼	[illegible]
Dezelfde 3 pct. [illegible]		30¼ à 30⅝	30⅜
Uitgestelde schuld [illegible]		6¾ à 7	6 [illegible]

* * De Notaris A. VAN DER [illegible] residerende te *Fijnaart*, zal ten [illegible] principaal en publiek veilen en verkoopen: Eene kapitale BOUWHOEVE, staande en gelegen in eene zeer fertile landstreek [illegible] gelegen [illegible]

Vijver omringd, zuims, hecht en sterke SCHUUR, eene met onderscheide zware *Olmen Boomen* beplante WERF, TUIN en BOOMGAARD, met 55 Bunders, 96 Roeden 56 Ellen extra goede ZAAI- en WEILANDEN, alle aan den anderen en met een Hek afsluitende, gelegen in den Polder de *Heiningen*, gemeente *Fijnaart*, arrondissement *Breda.*

De inzet zal geschieden op den 13den Junij 1832 bij G. SWEEREN en de finale toeslag op den 4den Julij 1832 bij J. en B. BURGERS, beide te *Fijnaart* en des namiddags om 5 ure.

Zijnde deze hoeve [illegible] UIT DE HAND TE KOOP, en presenterende zich tevens daarbij ter huring een geschikte en solide pachter. — Onttant een en ander onderrigting te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

* * Op Maandag den 14den Mei 1832, des voormiddags ten 10 ure, zal voor de (van ende) Gedeputeerde Kamer, aan het Stadhuis te *Nijmegen*, publiek worden verkocht: Eene groote partij gedragene MILITAIRE KLEEDINGSTUKKEN, bestaande in Rokken, Mouwvesten, Kapotjes, Pantalons, Bijbroeken, Laarzen en Schoenen, [illegible] Schabrakken, Sabelscheeden, enz. — De Goederen zijn te zien aan 's morgens 8 uren tot voor den verkoop.

* * Een Onderwijzer van den Tweeden Rang, geëxamineerd voor de Moderne Talen en Wiskunde, wenschte, tegen betaling van *f* 400 's jaars, nog TWEE JONGE HEEREN, ter opleiding voor het Instituut te *Medemblik*, of voor eenige andere betrekking, aan zijne zorgen te zien toevertrouwd. Hij vleit zich, dat de plaats zijner woning, gelegen in het gezondste gedeelte der Provincie *Utrecht*, het uitmuntend lokaal, het kleine getal Eleves, waartoe hij zich bepaalt, en vooral de gunstige resultaten, welke zijne manier van opvoeding en onderwijs aanvankelijk hebben opgeleverd, en waarvan hij de bewijzen produceren kan, hem tot geene geringe aanbeveling strekken zal. Ouders of Voogden hierop reflecterende, gelieven zich met gefrankeerde en geteekende Brieven, onder letter K, te adresseeren aan den Heer J. NOORDUYN te *Gorinchem.*

* * Bij N. VAN DER MONDE te *Utrecht*, is van de pers gekomen:

I. *A. G. VAN ONSENOORT*, de MILITAIRE CHIRURGIE geschiedkundig beschouwd en met betrekking tot derzelver uitoefening, zoo bij de Land- en Zeemagt, als in de Koloniale dienst onderling vergeleken, benevens de pligten, die de Officier van Gezondheid, zoo in vrede als in oorlogstijd, doch inzonderheid op het slagveld, te vervullen heeft; gr. 8°. met het *welgelijkend Portret* van den *Schrijver* op *Chinees Papier*, benevens titel vignet voorstellende de afbeelding van een *Nederlandsch Veld-Hospitaal* tusschen de jaren 1781 en 1786. De prijs is . . . . *f* 2.40.

Ten voordeele der Verminkten.

Dit werk wordt niet algemeen in Commissie verzonden, maar moet voor rekening ontboden worden.

NB. Postzetten zijn niet afzonderlijk te bekomen.

Nog wordt bij bovengemelde met goed succes gedebiteerd:

II. *A. G. VAN ONSENOORT*, bijdragen tot de geschiedenis der vorming van eenen KUNSTIGEN OOGAPPEL, gestaafd door praktische gevallen, met gekleurde en andere *platen* gr. 8°. . . . . *f* 2.60.

Dit werk is als een openlijk bewijs van erkentenis door den verdienstelijken Schrijver opgedragen aan zijne Leerlingen.

III. Het WAARE NUT en VOORDEEL der BESCHAVING, toegepast op, en in verband beschouwd met het Volkskarakter, ook met betrekking tot echte Vaderlandsliefde en Heldenmoed, door *ANONIJMUS GELRUS*, gr. 8°. Prijs is . . . . . *f* 0.70.

De verdienstelijke Schrijver van dit allerbelangrijkste stukje is reeds door vroegere uitgegevene werken bij het publiek gunstig bekend. Hetzelve behoeft dus geene verdere aanprijzing.

* * Bij [illegible], Boekverkooper te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verkrijgbaar:

DE INVALIDE uit het Engelsch van M. A. PRICE [illegible] *f* 0.75.

H. SWART, Lijkrede over *G. H. WESTERMAN*, benevens handschrift van het Graf door *A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN*, en eenige voorstellingen [illegible] - 0.75.

LA CANTATE [illegible] couronne de Victoria [illegible] de S. A. R. le Prince [illegible] Poëme traduit de *A. van der Hoop* [illegible] - 0.75.

[illegible] COURS DE CAMPAGNE [illegible] 1832, par *Ch. Durand*. Ouvrage dédié à l'Europe impartiale [illegible] 3.00.

Zijnde dit laatste in gemeenschap uitgegeven met S. en J. LUCHTMANS, Boekhandelaar te *Leyden*.

Te Breda, bij BROESE en Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.